

Koksnes materiālu apstrādātāja profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – koksnes materiālu apstrādātājs.
2. Profesijas kods – 7522 06.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – pirmais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:

– koksnes materiālu apstrādātājs ir kokapstrādes palīgstrādnieks, kurš kvalificēta speciālista vadībā veic koksnes mehānisko apstrādi, strādā ar iestatītām kokapstrādes iekārtām, elektriskiem un rokas instrumentiem, izgatavo sagataves un/vai detaļas no koka un koksnes plātņu materiāliem, veic kokizstrādājumu ķīmiskās aizsardzības pasākumus, lietojot nemehanizētās materiāla uzklāšanas metodes vai iegremdēšanu, līmē sagataves. Izgatavo vienkāršus koka izstrādājumus.

Koksnes materiālu apstrādātājs strādā galdniecības darbnīcās, kokapstrādes un mēbeļu ražošanas uzņēmumos.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja atpazīt izejmateriālu atbilstību darba uzdevuma veikšanai un strādāt ar apstrādājamajam materiālam atbilstošu koksnes griezējinstrumentu.

2. Spēja veikt nemehanizētu koksnes ķīmiskās aizsardzības materiālu uzklāšanu un līmēt sagataves.

3. Spēja mehāniski apstrādāt koksni ar darbam sagatavotām kokapstrādes iekārtām atbilstoši darba uzdevuma prasībām.

4. Spēja lietot mērinstrumentus un citus tehniskos līdzekļus kontrolmērījumu veikšanai.

5. Spēja lasīt vienkāršus kokizstrādājumu konstrukciju un sagatavju rasējumus.

6. Spēja uzturēt kārtībā kokapstrādes iekārtas.

7. Spēja veikt darbu kvalificēta speciālista tiešā pārraudzībā, izpildot norādes un ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas principus.

8. Spēja lietot piemērotu darba apģērbu un individuālos aizsardzības līdzekļus.

9. Spēja izprast un ievērot darba aizsardzības prasības, veikt darba pienākumus, nekaitējot savai un kolēģu veselībai.

10. Spēja izprast un ievērot vides aizsardzības prasības, veicot darba pienākumus.

11. Spēja uzturēt darba vietu atbilstoši darba drošības prasībām.

12. Spēja ievērot darba tiesisko attiecību prasības.

13. Spēja sniegt pirmo palīdzību.

14. Spēja sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Sadarboties un uz klausīt kvalificēta speciālista norādījumus.

2. Sakārtot darba vietu pirms darba uzsākšanas, novērtēt tās gatavību darbam un uzturēt to kārtībā darba laikā.

3. Atšķirt koku sugas, kokmateriālu veidus.

4. Atpazīt koksnes un koksnes materiālu atbilstību darba uzdevuma veikšanai.

5. Lasīt vienkāršus kokizstrādājumu rasējumus un saprast tehniskos apzīmējumus un profesionālos terminus.

6. Lietot kokapstrādes mērinstrumentus.

7. Lietot piemērotu darba apģērbu un individuālos aizsardzības līdzekļus.

8. Lietot kokapstrādes iekārtās nepieciešamās aizsargierīces un palīgierīces.

9. Mehāniski apstrādāt koksnes materiālus ar iestatītām kokapstrādes iekārtām, elektriskiem un rokas instrumentiem.

10. Veikt nemehanizētos koksnes materiālu ķīmiskās aizsardzības darbus.

11. Līmēt koksnes un koksnes materiālus.

12. Uzturēt kārtībā koksnes materiālu apstrādes iekārtas, elektriskos un rokas instrumentus.

13. Izgatavot vienkāršus koka izstrādājumus.

14. Strādāt kolektīvā, ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas principus.

15. Ievērot darba aizsardzības, vides aizsardzības un ugunsdrošības prasības.

16. Ievērot darba tiesisko attiecību prasības.

17. Sniegt pirmo palīdzību.

18. Lietot profesionālos terminus valsts valodā un vienā svešvalodā;

18. Lietot valsts valodu.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas līmenī

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:

1.1. vides aizsardzības prasības;

1.2. ergonomika;

1.3. elektrotehnikas pamati;

1.4. saskarsmes pamati.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

2.1. kokapstrādes iekārtu palīgierīču uzbūve un darbības principi;

2.2. kokapstrādes iekārtu aizsargierīču uzbūve un darbības principi;

- 2.3. kokizstrādājumu rasēšanas pamati;
- 2.4. kokapstrādes tehniskie apzīmējumi un terminoloģija;
- 2.5. vienkāršu koka izstrādājumu tehnoloģiskais process;
- 2.6. vienkāršu detaļu izgatavošanas tehnoloģija;
- 2.7. izejmateriālu veidi, īpašības un apzīmējumi;
- 2.8. koku sugu veidi;
- 2.9. vienkārša tehniskā dokumentācija un tehnoloģiskās kartes;
- 2.10. fizikas un matemātikas pamati;
- 2.11. griezējinstrumentu stiprināšanas veidi un paņēmieni;
- 2.12. vides aizsardzība;
- 2.13. profesionālās un vispārējās ētikas principi.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. koksnes materiālu veidi un to īpašības;
- 3.2. koksnes uzbūve un vainas;
- 3.3. darba vietas uzkopšanas paņēmieni un secība;
- 3.4. mērinstrumenti, kontroles instrumenti un to lietošana;
- 3.5. vienkāršu kokapstrādes iekārtu uzbūve un darbības principi;
- 3.6. elektrisko un rokas instrumentu uzbūve un darbības principi;
- 3.7. koksnes sagataves bāzes virsmu noteikšana un uzstādīšanas veidi;
- 3.8. koksnes griezējinstrumentu un abrazīvo materiālu veidi;
- 3.9. koksnes griešanas process un apstrādes pamati.
- 3.10. darba aizsardzība (darba drošības noteikumi, individuālie aizsardzības līdzekļi, drošības zīmes un signāli);
- 3.12. ugunsdrošības noteikumi (rīcība ugunsgrēka gadījumā);
- 3.4. elektrodrošības noteikumi (rīcība elektriskās strāvas noplūdes gadījumā);
- 3.5. pirmā palīdzība;
- 3.17. darba tiesisko attiecību prasības;
- 3.10. profesionālie termini valsts valodā un vienā svešvalodā;
- 3.18. valsts valoda.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Darba aizsardzības prasību ievērošana.	1.1. lietot iekārtas, elektriskos un rokas instrumentus atbilstoši darba drošības prasībām; 1.2. izmantot piemērotu darba apģērbu un individuālos aizsardzības līdzekļus; 1.3. ievērot drošības signālus un zīmes; 1.4. ievērot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus; 1.5. ievērot vides aizsardzības prasības.
2. Iepazīšanās ar darba uzdevumu un darba vietas sagatavošana darbam.	2.1. iepazīties ar rasējumu; 2.2. iepazīties ar tehnoloģisko karti; 2.3. atpazīt izejmateriālu atbilstību pavaddokumentācijai un turpmākai apstrādei; 2.4. sakārtot savu darba vietu.
3. Koksnes vai koksnes plātņu materiālu mehāniskā un nemehanizētā apstrādāšana kvalificēta speciālista vadībā.	3.1. pārlicināties par iekārtu, elektrisko un rokas instrumentu gatavību darba uzsākšanai; 3.2. ievietot sagatavi iekārtā; 3.3. lietot palīgierīces, aizsargierīces un sekot līdz to tehniskajam stāvoklim; 3.4. veikt koksnes mehānisko apstrādi; 3.5. izgatavot vienkāršus kokizstrādājumus; 3.6. līmēt sagataves un detaļas; 3.7. veikt nemehanizētu koksnes ķīmiskās aizsardzības materiālu uzklāšanu.
4. Iekārtu, elektrisko un rokas instrumentu uzturēšana kārtībā.	4.1. veikt iekārtu, elektrisko un rokas instrumentu ikdienas apkopes darbus; 4.2. ziņot par iekārtu, elektrisko un rokas instrumentu bojājumiem atbildīgajai personai; 4.3. sekot līdz griezējinstrumentu vai abrazīvo materiālu nolietojumam; 4.4. sekot līdz palīgierīču un aizsargierīču tehniskajam stāvoklim.
5. Kvalifikācijas pilnveidošana.	5.1. iepazīties ar jaunākajiem instrumentiem un palīgierīcēm; 5.2. iepazīties ar jaunākajām tehnoloģijām koksnes un koksnes materiālu apstrādes jomā; 5.3. pilnveidot profesionālās zināšanas un prasmes;

	5.4. pilnveidot zināšanas par jaunākajām kokapstrādes iekārtām; 5.5. lietot profesionālo terminoloģiju.
--	--

Koksnes materiālu apstrādātājs profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Harijs Ziemelis –	eksperts, SIA "Anima libra", brigadieris;
Māris Mārcēns –	eksperts, SIA "AttēlsR", tehnologs;
Uvis Dūdiņš –	eksperts, AS "Latvijas Finieris", finierkluču iepirkumu speciālists;
Anita Slavika –	eksperte, RSEZ SIA "VEREMS", maiņas vadītāja;
Aigars Stiuka –	eksperts, RSEZ SIA "VEREMS", maiņas vadītājs;
Valdis Janovs –	moderators, SIA "Biznesa augstskola Turība", lektors;
Zane Driņķe –	moderatore, SIA "Biznesa augstskola Turība", lektore.

Koksnes materiālu apstrādātājs profesijas standarta eksperti:

Jānis Ciems –	AS "Latvijas Finieris", valdes loceklis;
Andris Plezers –	asociācija "Latvijas Mēbeles", valdes loceklis-izpilddirektors;
Jānis Mārciņš –	biedrība "Latvijas Kokapstrādes uzņēmēju un eksportētāju asociācija", izpilddirektors;
Māris Avotiņš –	SIA "Zemgales tehnoloģiskais centrs", valdes loceklis.